

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA
Poglavarstvo

O b r a z l o ž e n j e

Prijedloga odluke o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "ENEO"

1. RAZLOZI POTREBE ZA OSNIVANJEM JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA GRADA RIJEKE

Mjesni odbor Zamet kontinuirano iskazuje interes za uređenje i otvaranje Zametske pećine za posjetitelje. Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem izradio je u srpnju 1995. godine materijal "Zametska pećina-prijedlog zahvata čuvanja i uređenja" temeljem kojeg je Poglavarstvo Grada Rijeke na sjednici održanoj 18. srpnja 1995. godine donijelo Zaključak kojim su prihvaćene akcije čuvanja Zametske pećine, te provedbe I i II faze uređenja.

Temeljem istog Zaključka Poglavarstva zatraženi su i dobiveni 25. rujna 1995. godine Uvjeti zaštite prirode (Klasa: 612-07/95-01/366) izdani od strane Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Služba za zaštitu prirode (danas Uprava za zaštitu prirode, Odsjek za održivo korištenje prirodnih dobara).

Sukladno tada važećim propisima iz područja zaštite prirode, Zametska pećina proglašena je geomorfološkim spomenikom prirode ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 21/81) i kao takva upisana je u Registar posebno zaštićenih objekata prirode, danas Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti, pod registarskim brojem 391 (Republički zavod za zaštitu prirode, 29.07.1981, broj 10/I^o26-1981).

Primorsko-goranska županija osnovala je 2001. godine Javnu ustanovu "Priroda" za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Primorsko-goranske županije, sa sjedištem u Rijeci ("Službene novine" Primorsko-goranska županija 9/01).

Navedena Javna ustanova do danas nije zaživjela, odnosno nije profunkcionirala.

Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem uputio je u svibnju 2004. godine Županijskom zavodu za održivi razvoj i prostorno planiranje Primorsko-goranske županije upit u svezi početka djelovanja iste na što je Županijski zavod odgovorio da nije moguće utvrditi kad će Javna ustanova "Priroda" započeti s radom te nas uputio da nastavimo s ranije započetim aktivnostima oko uređenja i otvaranja Zametske pećine za posjetitelje.

2. ZAKONSKA OSNOVA ZA OSNIVANJE JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA GRADA RIJEKE

Već je ranije navedeno da je Zametska pećina kategorizirana kao geomorfološki spomenik prirode, te prema Zakonu o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03) - u daljnjem tekstu: ZOZP, njome može upravljati samo javna ustanova.

U članku 171. stavku 5. ZOZP stoji da za upravljanje svim zaštićenim područjima koja se nalaze na području grada javnu ustanovu može osnovati predstavničko tijelo grada (Gradsko vijeće). Stavkom 9. istog članka ZOZP utvrđeno je da osnivanjem javne ustanove

iz stavka 5. prestaje pravo upravljanja županijske javne ustanove na zaštićenim područjima grada, a pravo upravljanja stječe javna ustanova koju je osnovao Grad.

Iz navedenog proistječe da je jedina mogućnost otvaranja Zametske pećine za javnost osnivanje Javne ustanove Grada Rijeke. Osim Zametskom pećinom gradska javna ustanova upravljala bi i ostalim gradskim područjima koji su Prostornim planom Primorsko-goranske županije ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 14/00) i Prostornim planom uređenja grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 31/03) prepoznata i predložena za zaštitu kao vrijedna prirodna područja te ih ovom prilikom navodimo kako slijedi:

1. Kanjon Rječine
2. Područje draškog potoka i stijene iznad Drage
3. Park Mlaka
4. Park Nikole Hosta
5. Park heroja
6. Sveta Katarina-Veli vrh-Lubanj
7. Brdo Sveti Križ (Vežica)
8. poplavna staništa u Dragi (Sveta Ana)
9. Autohtona šuma na površini Preluk-Pavlovac-Bivio-željeznička pruga Rijeka-Matulji
10. Morska obala od Preluke do brodogradilišta "3.maj"
11. Uvala i kanjonski potez uvale Razbojna
12. Obala Pećina
13. Padine brdskih masiva Trsata unutar kanjona Rječine od Žaklja do Tvornice papira
14. Obronci brdskih masiva od Svete Katarine do Gornje Drenove
15. Padine Bošketa s Trsatskom gradinom i povijesnom jezgrom Trsata
16. Parkovne cjeline: Kazališni park, Krnjevo, Škurinje, Franjevački park na Trsatu
17. Područje Bulevarda
18. Područje Delte s pripadajućim vizurama
19. Gradski drvoredi

Naprijed navedena područja označena su u grafičkom prikazu koji čini sastavni dio ovog materijala.

3. OSNIVANJE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE KAO USTANOVE

Osnivanje javne gradske ustanove od strane Gradskog vijeća utemeljeno je na slijedećim pravnim izvorima: članku 7. stavku 1. točki 4. i članku 12. stavku 3. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93, 29/97 i 47/99) – (dalje ZOUST), članku 171. stavku 5. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03), članku 35. stavka 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01 i 60/01) te članku 40. Statuta Grada Rijeke (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 23/01, 04/02, 13/02, 12/03 i 3/05).

Javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, sukladno članku 172. stavku 1. ZOZP obavljaju djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadziru provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravljaju. Člankom 174. stavkom 1. ZOZP utvrđeno je da javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjima upravlja upravno vijeće, a člankom 175. stavkom 1. utvrđeno je da upravno vijeće donosi statut, godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja, opće akte utvrđene statutom, plan razvoja javne ustanove i godišnji financijski plan, te odluke o izboru, imenovanju i razrješenju službenika određenih statutom javne ustanove.

Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem predložio je Poglavarstvu osnivanje Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "Eneo" (u daljnjem tekstu Ustanova). Skraćeni naziv Ustanove temeljimo na najstarijem povijesnom nazivu rijeke Rječine - Eneo jer Rječinu smatramo najvažnijom i najprepoznatljivijom prirodnom vrijednošću grada Rijeke.

Prvi korak u osnivanju javne ustanove je donošenje Odluke o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke čiji je prijedlog sastavni dio ovog materijala. Nakon donošenja Odluke, temeljem članka 8. ZOUST, nadležnom ministarstvu podnosi se zahtjev za ocjenu sukladnosti Odluke sa zakonom, a to je u ovom slučaju Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode, Odsjek za održivo korištenje prirodnih dobara.

Iz Ministarstva kulture, Odsjeka za održivo korištenje prirodnih dobara, dobili smo informaciju da je Zakon o zaštiti prirode upravo u procesu izmjene, te novi prijedlog zakona ne predviđa više osnivanje javnih gradskih ustanova.

Prema prijedlogu novog zakona postojeće gradske javne ustanove neće biti ukinute već će nesmetano dalje funkcionirati.

Iz naprijed navedenog razloga proizlazi da ukoliko Grad Rijeka želi osnovati javnu gradsku ustanovu mora to učiniti u ovom momentu, jer donošenjem novog ZOZP-a više neće imati mogućnost osnivanja iste, a već postojeća javna ustanova "Priroda" čiji je osnivač Primorsko-goranska županija ne funkcionira te je neizvjesno da li će ikada profunkcionirati.

4. DOBROBIT OSNIVANJA JAVNE USTANOVE

Osnivanjem Ustanove napokon bi se riješilo pitanje otvaranja Zametske pećine za posjetitelje. Procjena je ovog Odjela da bi prihodi od posjeta i prodaje popratnog materijala (suveniri, fotografije i sl.) uvelike pridonijeli financiranju rada Ustanove. Važno je istaknuti da bi se otvaranjem Ustanove otvorila mogućnost i za nova radna mjesta, na početku vezana uz Zametsku pećinu, a kasnije i ostala područja u gradu koja su predviđena za zaštitu i turističku promociju.

Ono što je najvažnije, počeo bi se voditi stručni i konstantni nadzor nad zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke.

5. OSNIVAČKI AKT JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA GRADA RIJEKE

Člankom 13. stavkom 1. točkama 1. do 9. ZOUST propisani su obvezni elementi osnivačkog akta ustanove, pa tako akt o osnivanju sadrži odredbe o: nazivu i sjedištu ustanove i njenog osnivača; djelatnosti ustanove; organima ustanove i o upravljanju ustanovom i vođenju njenih poslova; sredstvima koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada, te načinu njihova pribavljanja ili osiguravanja; načinu raspolaganja s dobiti; pokrivanju gubitaka ustanove; ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine ustanove te međusobnim pravima i obvezama osnivača i ustanove. Osnivački akt može imati i neke druge odredbe koje osnivač ocijeni korisnima.

Sastavni dio ovog materijala čini Prijedlog Odluke o osnivanju javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Grada Rijeke "Eneo".

Ovom Odlukom Grad Rijeka osniva neprofitnu pravnu osobu - javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Grada Rijeke "Eneo".

Odlukom se određuju i odgovarajuća pitanja u vezi s ustrojstvom i radom Ustanove kao što su naziv i sjedište osnivača te naziv i sjedište Ustanove, djelatnost Ustanove, ustrojstvo i tijela Ustanove, imovina Ustanove i odgovornost za njene obveze, donošenje općih akata Ustanove te ostala pitanja značajna za osnivanje i rad Ustanove.

Jedini osnivač i ujedno vlasnik Ustanove je Grad Rijeka, naziv iste je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "Eneo".

Sjedište Ustanove je Rijeka, Titov trg 3 (prostori u kojima poslove obavlja Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem, Direkcija za urbanizam i ekologiju).

Djelatnost Ustanove su zaštita, održavanje i promicanje zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Grada Rijeke, u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara te nadziranja provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja Ustanova.

Organi upravljanja i vođenja poslova su: Upravno vijeće i ravnatelj.

Predlaže se da Upravno vijeće ima predsjednika koji rukovodi njegovim radom i 2 člana, a imenuje ih Poglavarstvo Grada Rijeke.

Način rada Upravnog vijeća detaljnije se određuje statutom koji donosi Upravno vijeće uz prethodnu suglasnost osnivača.

Kao poslovni i stručni voditelj Ustanove imenuje se ravnatelj, a imenuje ga i razrješava Gradsko vijeće.

Stručni rad ustanove vodi stručni voditelj čija se prava, dužnosti i odgovornosti te uvjeti koje mora ispunjavati utvrđuju statutom Ustanove.

Do imenovanja tijela Ustanove i ravnatelja potrebno je da osnivač imenuje privremenog ravnatelja.

Predlaže se da privremeni ravnatelj bude Ljubomir Stojnić, dipl. ing. strojarstva, vodeći suradnik za ekologiju u Odjelu gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem, s obzirom na njegovu stručnu osposobljenost i sudjelovanje u poslovima vezanim uz zaštitu prirode i okoliša u Gradu Rijeci.

Zadatak je privremenog ravnatelja da pod nadzorom osnivača obavi pripreme za početak rada Ustanove, a posebno da pribavi potrebne dozvole za početak rada te podnese prijavu za upis u sudski registar ustanova. Privremeni ravnatelj dakle, u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu Odluke o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "Eneo", podnosi Ministarstvu kulture zahtjev za ocjenu sukladnosti Odluke sa zakonom te u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja Ministarstva kulture podnosi zahtjev za upis Ustanove u sudski registar ustanova.

Za osnivanje i početak rada Ustanove osigurana su sredstva u Proračunu za 2005. godinu, koja po osnivanju iste treba uplatiti u njenu korist.

Ustanova bi već tijekom 2005. godine započela s pripremanjima za otvaranje Zametske pećine za javnost te otvaranjem iste za posjetitelje u što je moguće kraćem periodu te s upravljanjem ostalim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke.

Slijedom iznijetog Odjel kao stručna služba ocijenio je da postoji potreba za osnivanjem Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "Eneo" te je predložio Poglavarstvu da usvoji Prijedlog o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "Eneo".

Prijedlog odluke o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "Eneo" Poglavarstvo Grada Rijeke je utvrdilo na sjednici 16. ožujka 2005. godine. Prijedlog odluke prosljeđuje se na razmatranje i usvajanje Gradskom vijeću Grada Rijeke.

**Predsjednik Poglavarstva
mr.sc. Vojko Obersnel, v.r.**

Na temelju članka 7. stavka 1. točke 4. i članka 12. stavka 3. Zakona o ustanovama ("Narodne novine" broj 76/93, 29/97-ispr. i 47/99-ispr.), članka 171. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03) te članka 40. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 23/01, 04/02, 13/02, 12/03 i 3/05), Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici _____ 2005. godine, donijelo je

O D L U K U
o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "ENEO"

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se Odlukom osniva Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke "ENEO" (u daljnjem tekstu: Ustanova).

Ustanova se osniva za obavljanje djelatnosti zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Grada Rijeke (u daljnjem tekstu:Grad).

Članak 2.

Osnivač i vlasnik Ustanove je Grad Rijeka, Rijeka, Korzo 16.
Osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača obavlja Gradsko vijeće Grada.

Članak 3.

Ustanova ima svojstvo pravne osobe s pravima i obvezama propisanim zakonom i statutom Ustanove i upisuje se u sudski registar.

II. NAZIV, SJEDIŠTE I DJELATNOST USTANOVE

Članak 4.

Naziv Ustanove glasi: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Grada Rijeke „ENEO“.

Skraćeni naziv Ustanove glasi: Javna ustanova „ENEO“ Rijeka.

Članak 5.

Sjedište Ustanove je u Rijeci, Titov trg 3.

Članak 6.

Ustanova obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenog područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Grada, u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara te nadziranja provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja Ustanova.

Osim djelatnosti utvrđenih u stavku 1. ovoga članka, Ustanova može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, ali ne radi stjecanja dobiti.

III. USTROJSTVO I TIJELA USTANOVE

Članak 7.

Tijela Ustanove su Upravno vijeće i ravnatelj.

Članak 8.

Ustanovom upravlja Upravno vijeće.

Upravno vijeće ima predsjednika i 2 (dva) člana.

Predsjednika i članove Upravnog vijeća imenuje Poglavarstvo Grada na vrijeme od 4 godine.

Način imenovanja članova Upravnog vijeća, nadležnost Upravnog vijeća, način rada i odlučivanja Upravnog vijeća te druga pitanja u svezi s ustrojstvom i djelokrugom Upravnog vijeća uredit će se Statutom Ustanove sukladno zakonu.

Članak 9.

Poslovodni i stručni voditelj ustanove je ravnatelj.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje Ustanove, predstavlja i zastupa Ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada Ustanove.

Ravnatelja imenuje i razrješava Gradsko vijeće Grada.

Mandat ravnatelja traje 4 (četiri) godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

Članak 10.

Stručni rad Ustanove vodi stručni voditelj čija se prava, dužnosti i odgovornosti te uvjeti koje mora ispunjavati utvrđuju Statutom Ustanove.

IV. IMOVINA USTANOVE I ODGOVORNOST ZA NJENE OBVEZE

Članak 11.

Sredstva koja su Ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada osnivač je osigurao u Proračunu Grada Rijeke za 2005. godinu, a sredstva potrebna za daljnji rad Ustanove osigurat će se u proračunu osnivača te iz drugih izvora, sukladno zakonu.

Članak 12.

Osnivač osigurava prostor i opremu potrebnu za redovno obavljanje djelatnosti Ustanove.

Članak 13.

Imovinu Ustanove čine sredstva za rad koja osigurava osnivač, sredstva stečena obavljanjem djelatnosti Ustanove te sredstva pribavljena iz drugih izvora, sukladno zakonu.

Ustanova ne može bez suglasnosti osnivača steći, opteretiti ili otuđiti nekretnine i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene Statutom Ustanove.

Članak 14.

Ustanova za obveze prema trećima odgovara cijelom svojom imovinom.

Osnivač Ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njene obveze.

Ako u obavljanju svoje djelatnosti Ustanova ostvari dobit, ista će se upotrijebiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Uprave, a ako u obavljanju svoje djelatnosti Ustanova ostvari gubitak, isti će pokriti osnivač.

V. STATUT I DRUGI OPĆI AKTI USTANOVE

Članak 15.

Ustanova ima Statut i druge opće akte utvrđene Statutom Ustanove i zakonom.

Statutom Ustanove pobliže će se urediti sva ostala pitanja od važnosti za obavljanje djelatnosti i poslovanje Ustanove.

Statut Ustanove donosi Upravno vijeće uz suglasnost osnivača, na prijedlog ravnatelja Ustanove.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Do imenovanja tijela Ustanove iz članka 8. i 9. ove Odluke, osnivač imenuje Ljubomira Stojnića, dipl. ing. strojarstva, za privremenog ravnatelja Ustanove.

Privremeni ravnatelj Ustanove obaviti će sve poslove u svezi s upisom Ustanove u sudski registar i organiziranjem početka rada Ustanove.

Osnivač će imenovati prve članove Upravnog vijeća Ustanove na prijedlog privremenog ravnatelja Ustanove.

Članak 17.

Ovlašćuje se privremeni ravnatelj da u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ove Odluke podnese nadležnom ministarstvu zahtjev za ocjenu sukladnosti ove Odluke sa zakonom te da u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja ministarstva podnese zahtjev za upis Ustanove u sudski registar.

Članak 18.

Ustanova počinje s radom danom upisa u sudski registar.

Članak 19.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama" Primorsko-goranske županije.